

DAGENS NYHETER.

BRÖLLOPSKOORDINATORN Tove Leijon säger att nästan alla helarrangemang beställs av utlandssvenskar. Storleken varierar från ett eftermiddagsarrangemang till tredagarspartyn med lunch dag ett, bröllop dag två och brunch dag tre. Tove Leijon jobbar deltid som koordinator, främst på grund av att jobbet är säsongbundet. Två gånger har hon deltagit på bröllopsmässor.

- Första året stirrade folk på mig som om jag var ett ufo. De var skeptiska och sa "gud vad amerikanskt". Jag tror att det är den svenska mentaliteten - man ska göra allting själv. Det är fullt att ta hjälp. Men det håller på att ändras, i år var det en otrolig skillnad, säger hon.

Tove Leijon skulle själv aldrig anlita en konsult. Hon fixar hellre själv.

HELA ARTIKELN NEDAN.

DAGENS NYHETER.

Publicerad 30 maj 2003 13:09

Lördag eftermiddag, i mitten av maj, och Charlotte och Jeroen Thur är hädanefter makar. På pass vid Gustav Adolfs kyrka finns fotografen Per-Åke Persson. Förhoppningsvis blundar inte bruden på alla bilder (kanske har hon fått ett riskorn i ögat).

Nu är det helt rätt att gifta sig påkostat

De traditioner som 68-generationen ville få bort har deras barn gjort sitt bästa för att återskapa. Bröllopet är en ceremoni som gärna får kosta. På stan har botaniserat i den snabbväxande vigselfjungeln.

Bröllop är en miljardindustri som når sin årliga kulmen om en vecka - pingst. Brud och brudgum visar upp sin eviga kärlek till ett pris av tiotusentals kronor.

- Det har blivit inne att detaljstyra sitt bröllop. Förr var folk kanske inte lika intresserade av vilken sorts tvålar det skulle finnas på toaletterna, säger Patrik Högberg som driver sajten Bröllopstorget tillsammans med sin hustru.

De flesta vill vara lite elaka på en möhippa. Och ganska snälla ändå. Bruden heter Eva Ernfors och har fått en paraplydrink. Det är nog inte bara jos i glaset.

ORDET BRÖLLOP kommer av det fornsvenska "bruthlöp". Det betyder brudlopp och var den färd genom bygden som de nygifta gjorde för att visa upp sig.

I dag finns inget brudlopp - men bröllopen är ofta i sig en uppvisning värd namnet. Det genomsnittliga paret lägger uppskattningsvis ned runt 40.000 kronor på sitt bröllop. Ska man ha en ordentlig fest enligt konstens alla regler är det svårt att komma så mycket lägre, räkna själv.

Klänning, kostym, ringar, blommor, frisör, fotograf, festlokal, inbjudningskort, mat, dryck, transport, morgongåva, annons - listan över mer eller mindre nödvändiga utgiftsposter kan göras kilometerlång.

Man måste inte bjuda 200 gäster på mat från Fredsgatan 12 för att det ska bli dyrt. Kommer man ned till 20.000 är det verklig budget (då räknat på ett femtiotal gäster).

De senaste decennierna har siffran för antalet giftermål varje år legat mellan 35.000 och 40.000 stycken (med ett undantag 1989 då över 100.000 par gifte sig, men det berodde helt på ändrade regler för änkepensionen). Cirka 60 procent av paren gifter sig i Svenska kyrkan; resten gör det borgerligt, frikyrkligt och/eller enligt andra religiösa traditioner. Vid årsskiftet 2001/2002 fanns 1,56 miljoner gifta par i Sverige.

OM MAN TÄNKER sig att 25.000 av bröllopparen har party och lägger ned i snitt 40.000 kronor så hamnar man på en miljard kronor. Addera kostnaden för bröllopsresor, möhippor och svensexor, för gästernas kläder, presenter, eventuella resor och logi till bröllopet och man inser snabbt att det är en mångmiljardverksamhet.

Ett ökande antal specialtidningar och sajter eldar ivrigt på drömmen om Den Perfekta Dagen och allt som ska till för att den över huvud taget ska kvala in bland de Oförglömliga Bröllopen. Vi får visserligen veta att alla får göra precis som de vill (tack!) men redaktören för Plaza Bröllop talar också gärna om att hon själv bjöd in tjocka släkten och alla kompisar till en vecka på Mallorca.

Tidningen Bröllopsmagasinet har en upplaga på 25.000 exemplar och kommer med två nummer per år i Sverige, Norge och Danmark.

Sajterna innehåller tips och råd om allt. Det är bröllopsporr för förlovade. Viss terapeutisk hjälp kan också erbjudas i form av chattar och frågeforum där man kan få akuthjälp med var tusan man ska placera sin illaluktande moster och hur man ska få läppstiftet att sitta hela dagen. För den som vill frossa i bröllopsbestyr ordnas särskilda träffar. Av Bröllopstorgets besökare är 84 procent kvinnor.

- Alla är väl inte blivande brudar. Det finns många som romantiserar och drömmer om bröllop, säger Patrik Högberg på Bröllopstorget.

IDÉN TILL SAJTEN fick han och hans fru när de själva skulle gifta sig för fyra år sedan, och de låg helt rätt i tiden - branschen har växt lavinartat och det ordnas särskilda bröllopsmässor flera gånger om året. Bröllopstorget går med vinst, delvis tack vare de hundratals företag som annonserar på sajten.

Det finns förstås trender också inom bröllop. Man måste inte höra till dem som velar en kvart mellan Blå band och Varma koppen för att få en förlamande känsla i hela sin organism av de hundra(tusen-)tals klänningar som finns på marknaden, i alla prislägen (flertalet dock mellan 3.000 och 10.000 kronor) och med olika grad av rysch-pysch.

Efter ett 1990-tal med puffärmar och bakelseliknande varianter är det i dag inne med enklare modeller. De flesta väljer en vit eller gräddfärgad lång klänning. Fast det finns de som gifter sig i svart - och faktum är att det inte var så länge sedan detta var det vanliga. Ända in på 1900-talet var allmogens bröllopsklänningar mörka.

Man hade helt enkelt bara en fin klänning och den skulle passa vid alla högtidliga tillfällen, inklusive begravningar. Då fick den bli svart eller i alla fall mörk. Då det var dags för bröllop pyntades den med broderier och blommor.

PÅ HERRSIDAN har den mörka kostymen fått konkurrens, och inte bara av fler frackar. Sedan filmen "Fyra bröllop och en begravning" hade premiär väljer allt fler herrar jackett. Ett rätt märkligt plagg som enligt etiketten bara får bäras på dagen men som nu allt oftare bärs även på kvällen.

I ett magasin får man lära sig allt om stassen och exakt hur attiraljerna ska se ut. Man får till exempel absolut inte ha fluga till jackett, och "som alla förstår" är snedgångna klackar näst intill en dödssynd. Gulp.

- Jag brukar säga till mina kunder att de inte ska skicka någon annan att hämta plaggen. Jag måste visa dem, annars kommer de aldrig att kunna klä sig sedan, säger Karina Jahjah som driver butiken Royal.

Hon säger också att de raka råd som hennes barnbarn, nioåriga Paulina, brukar ge väger tungt för många kunder.

DET KÄNNES SKÖNT att höra prästen Olle Sjöholm (se artikel intill) lugnt och faderligt konstatera att man blir lika gift i jeans som i tio meter släp.

Det har också blivit vanligare att bruden väljer att föras fram till altaret av sin far - en anglosaxisk tradition som i många ögon uppfattas som rysligt patriarkalisk. I Sverige har kvinnor alltid haft en starkare ställning och gått in i kyrkan sida vid sida med blivande make.

Man kan för övrigt leka med tanken på motsatsen - en brudgummens mamma som går fram med sin lille pilt och lämnar över honom i hans kärestas famn.

Om man inte orkar/vill/hinner plöja allt, välja allt och fixa allt - och dessutom råkar vara rätt tät - så kan man anlita en bröllopskoordinator. Det är ett slags konsult som fixar rubbet. Enbart en konsultation går på 3.000-4.000 kronor, ett helt festfixande kostar betydligt mer (minst 10.000). Hur mycket mer beror på hur många "tjänster" man köper - kläder? lokal? blomarrangemang? catering? servering? inbjudningskort?

BRÖLLOPSKOORDINATORN Tove Leijon säger att nästan alla helarrangemang beställs av utlandssvenskar. Storleken varierar från ett eftermiddagsarrangemang till tredagarspartyn med lunch dag ett, bröllop dag två och brunch dag tre. Tove Leijon jobbar deltid som koordinator, främst på grund av att jobbet är säsongbundet. Två gånger har hon deltagit på bröllopsmässor.

- Första året stirrade folk på mig som om jag var ett ufo. De var skeptiska och sa "gud vad amerikanskt". Jag tror att det är den svenska mentaliteten - man ska göra allting själv. Det är fullt att ta hjälp. Men det håller på att ändras, i år var det en otrolig skillnad, säger hon.

Tove Leijon skulle själv aldrig anlita en konsult. Hon fixar hellre själv.

De traditioner som -68-generationen gjorde sitt bästa för att förtränga har deras barn med iver försökt återfinna, med blandad framgång. Man kanske inte måste ha koll på hur och när en frock-coat ska bäras, men det kan vara bra att veta vad OSA betyder.

FÖR ALLT DET praktiska bör man upprätta listor, enligt magasinen. Färdiga, extensiva bröllopsmanualer finns på nätet, med både budgetplan och tidsplanering som tar sin början ungefär ett år före vigseln.

Populära kyrkor måste bokas minst tolv månader i förväg, som Seglora kyrka på Skansen, som har tre vigslar per dag varje helg hela sommaren. Eftersom den inte tillhör någon församling kostar kyrkan 3.000 kronor för en timme (då ingår organist och kyrkvärdar. Samt inträde till Skansen för samtliga gäster).

Man får för allt i världen inte glömma blomsterarrangemang till borden, placeringskort, toastmaster, tackkort, fotograf, morgongåva.

- Och så allt det där som gör det till just ert bröllop. Färgtema eller rosentema? Kanske havstema eller varför inte godistema med geléhjärtan till alla?

När det är gjort då, får man slappna av då? Nä. Då ska man fortsätta sitt sunda liv. "Lev inte i en dimmig vardag!" uppmanar Plaza Bröllop.

OCH GLÖM INTE bort att äta sunt, träna regelbundet och att "peela, torrborsta, massera och smörja in dig efter varje dusch."

Karina Jahjah på Royal är änka efter 40 års äktenskap.

- Jag brukar prata med kunderna om livet efter bröllopet. Man ska inte ta varandra för givna. Det går upp och det går ned. Man behöver skrika på varandra en stund ibland.

Text: Sanna Björling, sanna.bjorling@dn.se Foto: Anette Nantell, anette.nantell@dn.se